

Abstrakt

Tato práce se věnuje problematice numerických kompetencí u primátů, konkrétně se zaměřením na relativní početnost, jednu ze složek těchto kognitivních dovedností. Relativní početnost je schopnost rozlišit větší množství od menšího nebo naopak menší množství od většího a lze ji zařadit mezi nejjednodušší dílčí numerické dovednosti.

V této práci jsem shrnula dosavadní poznatky o numerických kompetencí u primátů, které do nynějška byly zkoumány jen u několik druhů primátů, přičemž nejvíce u makaka rhesuse (*Macaca mulatta*) a šimpanze učenlivého (*Pan troglodytes*). Jednotlivé numerické kompetence testované u primátů jsem rozdělila na relativní početnost, sumaci, ordinalitu, tranzitivní inferenci, zachování kvantity, proporcionalitu, absolutní početnost a pravé počítání.

V rámci experimentální části jsem se zaměřila na výzkum relativní početnosti u druhu makak rhesus (*Macaca mulatta*). Cílem mé práce bylo zjistit, zda jsou makaci schopni řešit úlohu relativní početnosti s různými typy stimulů. Dalším cílem bylo zjistit, zda jsou schopni generalizovat informaci o relativní početnosti a zda ji dokáží aplikovat na nový typ úlohy.

Výsledky potvrzují, že makaci disponují schopností relativní početnosti a jsou schopni abstrahovat stimuly, které nabývají různého charakteru. To dokazuje, že se neučí rozeznávat konkrétní stimul, ale dokáží využít tuto numerickou dovednost na libovolný typ stimulu. Zjistila jsem také, že makaci jsou schopni pochopit zcela novou kvantitativně odlišnou úlohu, kde opice zvládly rozeznávat a vybírat množství nejen mezi dvěma, ale i třemi stimuly.

Klíčová slova: Relativní početnost, numerické kompetence, primát, makak rhesus, stimul, experiment, Weberův zákon